

носій мови. Одна особа безсильна будь-що змінити в мові, бо мова розвивається і змінюється за своїми об'єктивними законами.

Отже, мова – система одиниць спілкування і правил їх функціонування. Іншими словами, мова – це словник і граматики, які існують у потенції, в можливості. Мовлення – конкретно застосована мова, засоби спілкування в їх реалізації. До мовлення належать говоріння і результати говоріння.

1. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Видання 3-тє. К. : «Академія», 2014.
2. Доленко М. Т., Пацюк, Кащук А. Г. Сучасна українська мова, К., 1987.
3. Білецький А. О. «Про мову й мовознавство» К., 1996.
4. Сучасна українська літературна мова. К., 1985.

Тимошенко Анна Сергіївна
здобувачка вищої освіти 3-го курсу,
група ЮД-842, юридичний факультет
Науковий керівник:
Халапсіс Олексій Владиславович,
д. філос. н., проф., завідувач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ОСОБИСТІТЬ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ ІДЕНТИЧНОСТІ

У наш час проблема ідентичності привертає до себе все більше уваги, оскільки відбувається значна динаміка в країні, спостерігається зростання громадського і наукового інтересу до питань ідентичності. Ідентичність стала тим поняттям, яке досить точно відображає зв'язок з актуальними сферами соціальної теорії і практики. Саме тому багато філософів і психологів, політологів і соціологів звертаються до осмислення феномена ідентичності і виявляють велику зацікавленість цією категорією. На сьогодні філософське осмислення ідентичності є актуальним як ніколи, оскільки саме ідентичність допомагає людині по-новому сприймати деякі аспекти сучасного життя.

Оскільки пріоритетними стають наукові праці, в яких обґрунтовується необхідність дослідження психологічних компонентів ідентичності, метою розвідки є звернення до аналізу поняття «ідентичність» як завершального етапу в процесі розвитку особистості, а також розуміння ідентичності як тієї реальності, до якої завжди прагне людина задля відчуття гармонії, впевненості в собі та суспільстві, що становить об'єкт її постійного пошуку.

Е. Еріксон виділяв вісім вікових стадій розвитку людини, і найважливішими у формуванні ідентичності він вважав підлітковий вік і юність. На його думку, найнеобхіднішим завданням, що постає перед

людиною в юності і ранній дорослості, є встановлення своєї ідентичності у близьких стосунках з іншими людьми та у професійній діяльності. Підтримуємо його думку, тому що це є важливий етап соціалізації, саме з нього формується світогляд, з'являється подальша мета та цілі на життя, саме в цьому віці людина бачить реальний світ і намагається бути корисною для нього і виділитися з натовпу. Становлення ідентичності – індивідуальний процес, який визначається біогенетичними факторами, властивостями та якостями особистості, впливом соціального оточення, конкретними обставинами життя. Безпосередня участь особистості в різних видах діяльності (трудовій, навчальній, комунікативній), розширення сфери самосвідомості, оволодіння психологічними знаннями, накопичення життєвого досвіду, формування ієрархічної системи ціннісних орієнтацій є сприятливими факторами становлення адекватної ідентичності, формування цілісної, гармонійної та творчої особистості. На цьому етапі відбувається формування особистого «Я», людина повинна відповісти на питання: «Хто Я?» і «Який мій подальший шлях?». У пошуках особистої ідентичності людина вирішує, які дії важливі для неї, і, відповідно, виробляє певні норми оцінювання своєї поведінки та поведінки інших людей. Цей процес пов'язаний також із усвідомленням особистої цінності й компетентності. І з цим вже індивід приймає важливі рішення, які будуть впливати на його роль в соціумі.

Науковці наголошують, що самовизначення, стабілізація особистості в ранній юності пов'язані з формуванням світогляду. Підліток відкриває для себе свій внутрішній світ, у цей час він досягає рівня формально-логічного. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота мислення. Інтелектуальний розвиток супроводжується нагромадженням та систематизацією знань про довкілля, цікавістю до власної особистості, рефлексія є тією основою, на якій у ранній юності будується світосприйняття.

Пошук ідентичності може відбуватись по-різному. Один із способів вирішення проблеми ідентичності полягає у випробовуванні різних ролей. Деякі молоді люди після рольового експериментування і моральних пошуків починають просуватись у напрямі тієї або іншої мети. Інші зовсім можуть минути кризи ідентичності. До таких належать ті, хто беззаперечно приймає цінності своєї сім'ї і вибирає поле діяльності, передбачене батьками. Дехто з молоді на шляху довгих пошуків ідентичності стикається зі значними труднощами. Нерідко ідентичність здобувається лише після довгих і страждених спроб і помилок.

Таким чином, процес формування ідентичності – це процес, що протікає на всіх рівнях психічної діяльності, а щонайбільше – на безсвідомому рівні. Ідентичність як процес ніколи не досягає своєї завершеності, побудова та зміни структур ідентичності продовжуються все життя. Хоча деяка цілісність досягається в пубертатний період і подальший

розвиток ідентичності бачиться лише як перебудова наявної, що не змінює початкових функцій.

1. Халапсис А. В. Образование и «менеджеры будущего». *Політологічний вісник*. 2011. Вип. 56. С. 134-140.
2. Халапсис А. В. Цифровые технологии и перековка железных людей. *ScienceRise*. 2016. Т. 24, №7/1. С. 55-61. doi:10.15587/2313-8416.2016.69141.
3. Халапсис А. В. Зеркало Клио: Метафизическое постижение истории : монография. Днепр : Середняк Т.К., 2017. 384 с.
4. Халапсис А. В., Халапсис В. С. Будущее человечества: цивилизационные конфликты или переход к ноосфере? *Грані. Науково-теоретичний і громадсько-політичний альманах*. 2011. №4 (78). С. 32-36.
5. Эриксон Э. Идентичность: юность и кризисы. М., 1996. 344 с.
6. Halapsis A. V. Gods of Transhumanism. *Anthropological Measurements of Philosophical Research*. 2019. Vol. 16. P. 78-90. doi:10.15802/ampr.v0i16.188397.

Федорчак Микита Іванович
здобувач вищої освіти 1-го курсу,
група ЮД-043, юридичний факультет
Науковий керівник:
Каширіна Ірина Олександрівна
старший викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

LEARNING ENGLISH AS SOCIO-CULTURAL PRACTICE

Recently, the study of foreign languages has become popular, English is the flagship, because it is an international language of communication. Language is taught to schoolchildren, students and middle-aged people. Each of them has a certain motivation, but the study of language as a socio-cultural practice for the humanitarian development of themselves and society is an important element and the key to a successful state. It is very difficult to learn a foreign language if you do not know why you need it. Most likely for this reason you can meet people who do not study foreign languages and do not know any other than their native language.

However, learning English is almost the responsibility of a young person today. We regularly cross paths with social networks, computer games, use simple English words in everyday life. In addition, knowledge of foreign languages is a mandatory requirement for employment in high (managerial) positions.

It should be noted that language and culture are inseparable. Language is culture, and culture is a language. Knowledge of English will allow you to better